

REISEGARANTIFONDET

ÅRSBERETNING FOR 2022

1. FONDETS BAKGRUNN

Reisegarantiordningen er hjemlet i lov om pakkereiser og reisegaranti (pakkereiseloven) av 15. juni 2018 nr. 32 (jf. direktiv (EU) 2015/2302). Reisegarantifondet er organisert som en privat stiftelse med det formål å administrere reisegarantiordningen. For ytterligere informasjon om Reisegarantifondet, lov og forskrift vises til hjemmesiden www.rgf.no.

2. STYRET

Styret har i 2022 bestått av:

Representant for myndighetene, oppnevnt av Barne- og familiedepartementet	Kristoffer Aasebø	(styreleder)
Representant for forbrukerne, oppnevnt av Barne- og familiedepartementet	Ida Småge Breidablikk Anne Kristin Vie	(styremedlem) (varamedlem)
Representant for arrangørene, oppnevnt av Hovedorganisasjonen Virke	Arne Häusler Erik Haug	(styremedlem) (varamedlem)

3. FORRETNINGSFØRER / REGNSKAPSFØRER

Advokatfirmaet Nova DA v/Aki Johannes Viitala (Oslo) er forretningsfører og Adma AS, autorisert regnskapsførerselskap (Sandefjord), er regnskapsfører.

4. REISEGARANTIFONDETS HOVEDOPPGAVER

Reisegarantifondets hovedoppgaver er:

- å kontrollere at det ikke forekommer markedsføring av garantipliktige reiser uten at garanti er stilt
- å kontrollere at de stilte garantier er tilstrekkelig for virksomheten som drives
- å motta, vurdere og an vise krav om utbetalinger i forbindelse med betalingsinnstillinger eller konkurs hos arrangører som har stilt den pliktige garantien
- å foreta nødvendige disposisjoner for å ivareta de reisendes interesser dersom reisen ikke er avsluttet ved betalingsinnstilling eller konkurs hos en garantipliktig arrangør.

5. VIRKSOMHETEN I 2022

Det har vært avholdt fem styremøter.

I tillegg har det vært løpende kontakt mellom forretningsfører og styrets medlemmer, særlig på grunn av de store praktiske og økonomiske konsekvensene som covid-19 pandemien har medført for Reisegarantifondet, reisearrangører og deres kunder. Det har vært mye løpende korrespondanse mellom forretningsfører og styret. I tillegg kan det vises til tidkrevende korrespondanse med Barne- og familiedepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet, samt Reisegarantiutvalget i forbindelse med utarbeidelsen av deres rapport om reisegarantiordninger, og ev. lov og -forskriftsendringer.

Styret har behandlet 35 saker. De viktigste har vært:

- Behandling av søknader om redusert garanti
- Klager på vedtak om garantiplikt
- Vurdering av prinsipielle spørsmål vedrørende garantidekning, og hvilke konkurskrav som kan dekkes av garantien
- Arbeid med et stort antall forslag og utredninger til Barne- og familiedepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet
- Oppfølging av fondets drift i forhold til budsjett og forholdene ellers
- Oppdatering om forhold i bransjen og annet som har eller kan få betydning for fondets tapseksposering
- Håndtering av konkurser hos et rekordhøyt antall reisearrangører, herunder også et tilleggsoppdrag tildelt i forbindelse med midlertidig kompensasjonsordning for reisende som ikke har fått dekning for en avlyst reise i forbindelse med pakkereisearrangørens insolvens. Ferdigstilling med tilhørende behandling og utbetaling av over 1000 krav og ca 10 MKR. Rapportering til departementet i den forbindelse.
- Innhenting av mer opplysninger fra pakkereisearrangørene
- Pandemirelaterte spørsmål blant annet angående konkurssfare, beregningsmetoder for fremtidige garantier, vouchers/gavekort, regress og dekningsadgang.
- Arbeid med EGFATT om nye EU-direktiv vedr. nasjonal og internasjonal pakkereiselovgivning.
- Et betydelig arbeid med regressrelaterte spørsmål
- Legge opp til oppfølging av medlemmer når verdenen åpnet igjen, slik at garantier justeres i takt med økt omsetning. Store omveltninger førte til stort antall vedtak.
- Tilsyn.

Styret har vært holdt løpende orientert og deltatt aktivt i enkelte saker utenom ordinær styrebehandling.

Det har vært et utstrakt samarbeid med reisegarantiordningene i de nordiske og europeiske landene i forbindelse med pandemien, samt andre direktiv-relaterte spørsmål.

I tråd med utviklingen av pandemien har det også i 2022 vært stor pågang fra medlemmer og bransjeorganisasjoner og garantister i tilknytning til garantiberegninger. Det har medgått betydelig med tid til å vurdere og revurdere vedtak for medlemmene.

6. MARKEDSFØRING AV PAKKEREISER PÅ INTERNETT OG OPPLYSNINGER TIL FONDET

Markedsføring via internett gjør det enkelt å handle over landegrensene. Alle næringsdrivende som tilbyr pakkereiser og sammensatte reiser innenfor EØS-området er pålagt å stille reisegaranti i det landet man er registrert. Ifølge pakkereiseloven er all markedsføring rettet mot det norske markedet uansett garantiplikt i Norge, med mindre det blir godtgjort at betryggende garanti er stilt i et annet EØS-land.

De siste årene har arrangører fremlagt dokumentasjon med et bedre og mer korrekt tallgrunnlag, som igjen har gitt mer korrekte garantinivåer for flere.

Det har i 2022 vært spørsmål om det er mulig å få rabatt for IATA-garanti for transportdelen. Dette var en del av lovgivningen og «rabattordningen» før 2018-loven. Det er per i dag ikke anledning til å gjøre fratrekk i opplyst omsetning eller å få innvilget rabatterte ordning grunnet IATA-garanti.

7. KONTROLL AV ULOVLIG MARKEDSFØRING

Ved antatt ulovlig annonsering kontaktes annonsøren med anmodning om å redegjøre for (pakke)reisevirksomheten. Ved lovbrudd kontaktes foretakets ledelse med ev. pålegg, hvor nettsider og salgsplattformer for pakkereiser kreves nedlagt. Manglende etterlevelse av pålegg om å stille reisegaranti kan føre til anmeldelse.

Reisegarantifondet kontrollerer ulovlig markedsføring på de fleste sosiale plattformer, abonnerer på flere av landets største aviser og reisemagasiner, deltar på ulike messer og fører ukentlig tilsyn med markedsføring på internett for på denne måten å fange opp eventuell ulovlig markedsføring. En rekke forhold er avdekket og brakt i orden. Det finnes tilfeller hvor anmeldelse kan bli aktuelt dersom medlemskap ikke etableres.

Reisebransjen har på vanlig måte bidratt aktivt med opplysninger i tilfeller hvor ulovlig markedsføring har forekommet. Fondet har også mottatt henvendelser fra forbrukere med forespørsler om arrangører har stilt lovpålagt reisegaranti, og ser det som en av sine viktigste funksjoner å bringe ulovlig markedsføring til opphør.

Vi samarbeider også med reisegarantiordningene i Sverige, Finland, Island og Danmark, og har kontakt med flere europeiske reisegarantiordninger. I den forbindelse nevnes at forretningsfører er utnevnt som nestleder i EGFATT – European Guarantee Fund's Association for Travel and Tourism.

8. BRUDD PÅ PAKKEREISELOVENS BESTEMMELSER OM GARANTIPLIKT

Ingen foretak ble anmeldt for brudd på pakkereiselovens bestemmelser om garantiplikt i 2022, men det er ført mange tilsynssaker som har ført til etablering av medlemskap.

9. KONKURSER - TAPSAVSETNINGER

Det har i 2022 vært registrert fire konkurser, hvorav samtlige er koronarelaterte. I tillegg til disse har det vært 26 konkurser åpnet i 2020 og 2021, som ble behandlet og ferdigstilt i 2022 grunnet den statlige kompensasjonsordningen som Reisegarantifondet fikk utdelt. Arbeidet anses som vellykket og ble gjort innen gitt tidsramme og budsjett. Det har vært et historisk stort antall henvendelser fra de reisende. Det er mottatt krav fra ca. 1000 reisende, som utgjorde til sammen ca. 24 MKR, hvorav ca 10 MKR ble utbetalt. Det har oppstått en rekke prinsipielle rettslige uavklarte spørsmål om dekning, samtidig som staten har arbeidet med og etablert en midlertidig kompensasjonsordning for pakkereiser.

Fondet har ikke lidt tapt under koronapandemien, ei heller i 2022, da stilte reisegarantier har vært tilstrekkelige til å dekke de krav som har vært gjenstand for dekning under den alminnelige garantidekningen. Dette skyldes til dels korrekte garantiberegninger, og dels kompensasjonsordningen som har dekket betydelige deler av fremsatte krav.

Styret har funnet det nødvendig å foreta en tapsavsetning på kr 460 000 for 2022 grunnet en konkurser som ikke er ferdigbehandlet. Tapet skyldes garanti som er satt for lavt. Basert på opplysninger fra arrangøren om at det ikke forelå noen salg eller krav mot selskapet ble garantien redusert til minimumgaranti for pakkereisearrangører som har reiser til utlandet.

Det er i ettertid avdekket en rekke uriktige opplysninger til oss og andre aktører, noe som gir grunnlag til å vurdere styreansvar.

10. REDUKSJON AV GARANTI ETTER SØKNAD

Reisegarantifondet har behandlet et rekordhøyt antall søknader om redusert og økning garanti grunnet pandemiens direkte innvirkning på omsetningsfallet – og etterfølgende omsetningsøkning.

11. NEGATIV EGENKAPITAL HOS ARRANGØRER

Arrangører som har negativ egenkapital utgjør en større risiko for fondet. Fondet vurderer derfor løpende bruk av hjemmelen i pakkereiseforskriften til å kreve økning av garantien i slike tilfeller.

12. MEDLEMSMASSE OG GARANTIVOLUM

Ved inngangen til pandemien i mars 2020 hadde Reisegarantifondet i underkant av 900 medlemmer. Ved utgangen til 2022 hadde fondet 675 registrerte medlemmer, som utgjør en netto nedgang med nærmere 225 medlemmer. Hovedårsaken til nedgang i medlemsmassen skyldes pandemisituasjonen som har medført at etterspørselen etter pakkereiser er blitt drastisk redusert, og som igjen har medført at reisearrangører har avvirket eller har gått konkurs.

En rekke inaktive reiseaktører valgte å si opp grunnet gebyrøkningen som ble vedtatt av Barne- og familiedepartementet ultimo 2022.

Medlemmene stilte i høysesong (pr. 30.06.22) samlet sett ca 2,5 milliarder kroner i individuelle garantier. De fire største arrangørene står for ca. 50-70 % av garantivolumet, avhengig av sesong.

13. REGNSKAP

Følgende nøkkeltall gjengis fra regnskapet:	2022	2021	2020
Årsgebyr	3 193 595	3 506 625	3 817 500
Årets overskudd /-underskudd	1 038 816	627 721	71 641
Fondets egenkapital	20 213 802	19 174 987	18 547 265

14. FORTSATT DRIFT

Fondet vil etter styrets vurdering fortsatt bli påvirket av ringvirkningene av pandemien i form av redusert aktivitet hos medlemmene, dårlig likviditet og ved fortsatt redusert omsetning. På tidspunktet for avleggelse av årsregnskapet, er det ikke mulig å foreta et pålitelig estimat for hvilke konsekvenser dette vil få for fondets økonomiske stilling. De verste pandemiårene 2020 og 2021 ble i stor grad ufarliggjort av den statlige kompensasjonsordningen. Det er imidlertid fortsatt fare for ringvirkninger fra pandemien, da diverse støtteordninger har utløpt og utsatte skatt- og avgifter forfaller.

Det er i begynnelsen av 2023 mottatt en større konkurs til behandling, hvor medlemmet ikke etterlevde vedtaket fattet av fondet og RGF mottok uriktige opplysninger om estimerte forskuddsbetalinger, forskuddsbetalingsnivå og garantistillelse . I forbindelse med denne konkursen vil en i beste fall lide et tap på 5 MKR.

Årsgebyrene for pakkereiseåret 2023 ble nærmest doblet. Denne økningen går i stor grad til å dekke tapet av konkursen allerede mottatt, samt til økning av saksbehandlingskapasitet ved et nytt årsverk.

Basert på situasjonen og den informasjon som er tilgjengelig på nåværende tidspunkt, mener styret at det er forsvarlig å legge forutsetningen om fortsatt drift til grunn for avleggelsen av årsregnskapet, selv om det er en reell fare for at fondet ikke oppfyller egenkapitalskravet på 15 MKR i pakkereiseforskriften.

15. FINANSFORVALTNING

Fondets kapital er plassert som innskudd i bank. En vurderer imidlertid reallokering av deler av fondets midler for å oppnå noe bedre avkastning, men samtidig plassere midlene til lav risiko.

16. ANNET

Virksomheten forurenses ikke det ytre miljø. Fondet har ingen ansatte.

Oslo, 30. mars 2023

[signeres digitalt av samtlige]

Kristoffer Aasebø

Ida Småge Breidablikk

Arne Häusler